

487613

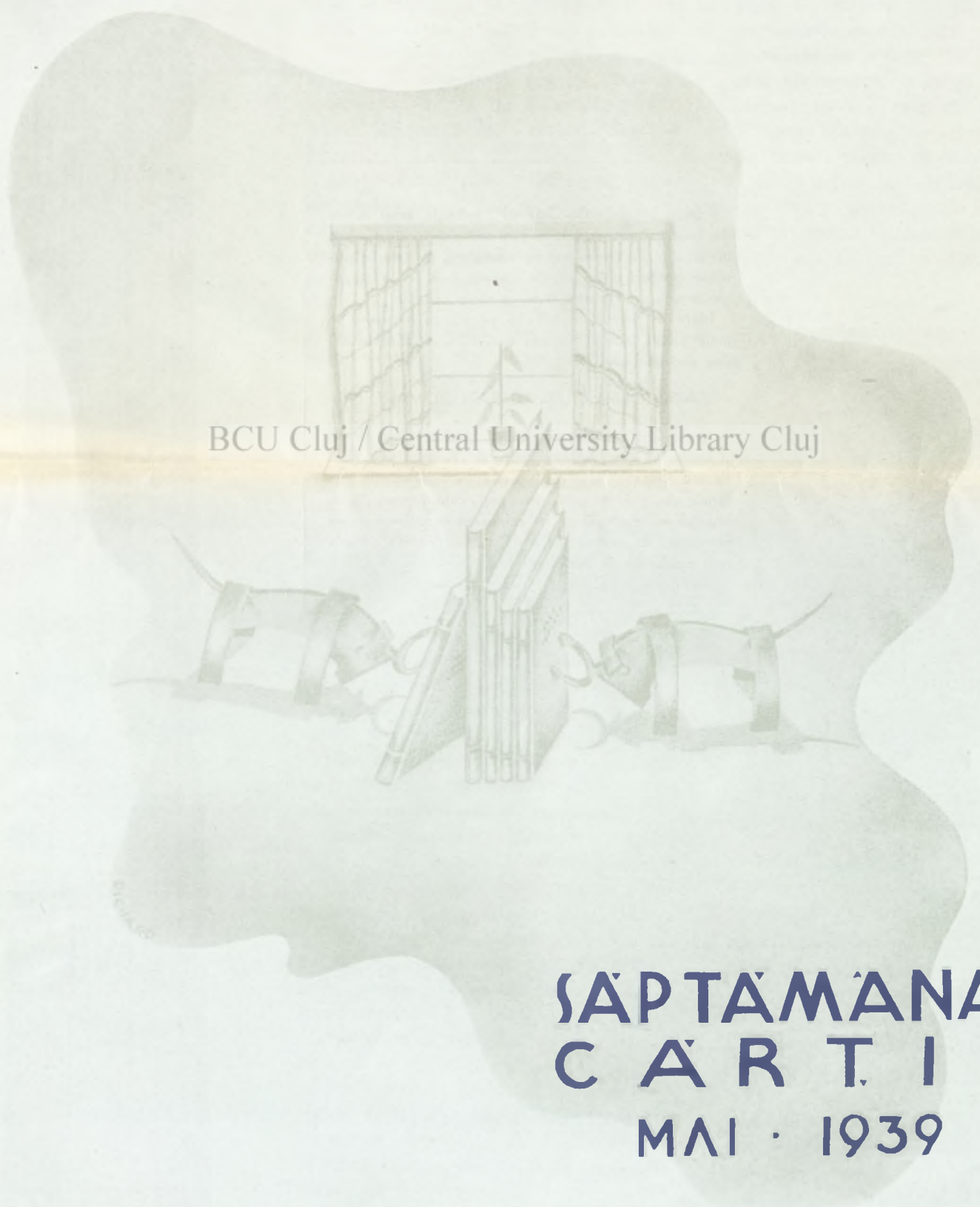
EDITORIAL

DIRECTOR :
I. CONSTANTIN CIORNEI
ANUL III No. 14

PROPRIETATEA EDITURII „NAȚIONALĂ-CIORNEI” S. A. R.

BULETIN DE INFORMAȚIUNI
EDITORIALE ȘI DE LIBRĂRIE

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
BUCUREȘTI, I.
STRADA SFÂNTA VINERI No. 12
Inscr. la Trlb. Ilfov S. I. Com. sub No. 148/938

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SĂPTĂMÂNĂ
CĂRȚII
MAI · 1939

Editura „**Naționala-Ciornei**” tipărește acest număr din buletinul său de informațiuni editoriale și de librărie, într'un tiraj de câteva mii de exemplare, pe care le distribuie **gratuit** cititorilor din întreaga țară, ca o propagandă entuziastă pentru duhul și slova tipărită.

Mărit ca format, având 16 pagini, cu o copertă în două culori, numărul acesta omagial din „**Editorial**” este dedicat exclusiv

SĂRBĂTORIRII CĂRȚII LITERARE ROMÂNEȘTI

ca o contribuție modestă și colegială față de munca, râvna și activitatea multilaterală a Editurii „**Fundațiilor Culturale Regale**” și în consens cu toate manifestările editoriale ale celorlalte edituri românești, care ostensesc pentru triumful aceleiași idei ce ne călăuzește deopotrivă și care se rezumă în dorința de a da culturii noastre cât mai mari posibilități de dezvoltare.

BCU Cluj Central University Library Cluj

SĂPTĂMÂNĂ CĂRTII- SUB OBLĂDUIRE REGALĂ

Și în acest înșorit început de primăvară, vom avea o sărbătoare a cărții.

O sărbătoare legată printr'o tradiție, intrată în conștiința aceluia care se interesează zilnic de destinele cărții: oficialități culturale, scriitori, editori și librari.

Cartea, care până mai acum câțiva ani ședea uitată într'un colț, colbuită ca o Cenușereasă modernă, este ridicată iar la rangul care-l merită cu prisosință, iar cei care, în lungi nopți de febră inspirată, înegresc hârtia cu întâmplări minunate, — creatorii volumelor ce îmbie din vitrine trecătorii, au și ei o sărbătoare a lor, la care pot etala lavaliera spiritului.

În mijlocul lor, ca un strălucit Voevod al culturii, va fi prezent M. S. Regele Carol II, sub al cărui patronaj se află din anul 1930, această „zi a cărții”, transformată rând pe rând, în urma interesului manifestat de către publicul cititor, în „săptămână” și apoi în „lună a cărții”.

Inițiativa de a sărbători cum se cuvine cartea, care este integrală a Sa, ridică prestigiul slovei tipărite și o nimbează cu un prestigiu regal, de zile mari.

Dar, ca în atâția ani, dorința noastră adâncă este ca „săptămâna cărții” să nu rămână un fapt izolat, trecător.

Regele va fi în mijlocul scriitorilor Săi pentru a le asculta păsul, pentru a le da înțelepte îndrumări, pentru a comunica țării ce însemnează o cultură înfloritoare pentru o țară tânără, și cât trebuie respectat și încurajat un scriitor, și în totalitate, o producțiune culturală românească.

Am vrea ca vorbele Regelui nostru, pe care le va rosti cu prilejul inaugurării sărbătoarei cărții, să intre în conștiința fiecărui cetățean conștient, întocmai ca niște vorbe de foc, să circule ca niște lozinci, din gură în gură, din conștiință în conștiință.

O țară este mare, un popor este puternic, când geniul său creator este în-

teles de majoritatea populației, când încurajarea este zilnică și spontană.

Să năzuim a face din populația noastră țărănească, o nouă categorie de cititori, iar noi, orășenii, să ne străduim a sparge plafonul invariabil de trei mii de cititori pentru o carte bună.

Dacă o populație redusă ca a Norvegiei dă un contingent de sute de mii de cititori pentru operele unui Iohan Bojer, apoi, noi trebuie să dăm, în doi sau

trei ani, un contingent de cel puțin 30—40.000 de cititori pentru operele unui Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, sau Liviu Rebreanu.

Când vom ajunge la această situație, ne vom fi împlinit în parte datoria cetățenească pe care o avem față de cartea literară.

Dar și efectul se va vedea, fiindcă fața culturală a țării va fi alta, iar producția literară va fi bogată, excepțională, neașteptată.

Să așteptăm discursul Regelui nostru, îndemnul Lui aducător de roade și să-l urmăm!

M. Eminescu

OPERA

ANUL 1929

POEZII, ediția G. MURNU

Această primă ediție a poeziilor lui M. Eminescu prilejuește tinerei edituri „Naționala” să se afirme pe plan editorial, într'un mod cu totul occidental și inedit.

Prezentând cititorilor o adevărată *ediție de lux*, în format mare, tipărită pe hârtie alfa bufant, cu 12 aquarele facsimile datorite pictorului *Ary Murnu*, editura pășește pe un drum nebatătorit încă de editura românească, și înregistrează un neuitat succes de presă și de public.

Prețuirea acestei fapte editoriale a avut o mărturie semnificativă din partea Acelaia care încuraja atât de regește frumosul, *Regina Maria* promițând d-lui S. Ciornei, cu ocazia unei audiențe, un volum, care a fost, de altfel, publicat sub titlul: „*Glasul depe munte*”.

CE SCRIE OFICIALITATEA ȘI CRITICA :

„Am onoare a vă exprima laudele și călduroasele mulțumiri ale Academiei, atât pentru frumoasa edițiune cu care ați cinstit amintirea genialului poet al neamului, cât și pentru exemplarul de lux cu care ați îmbogățit biblioteca acestei instituțiuni.

Din adresa Academiei Române No. 368 din 16. II. 1929, trimisă editurii.

„De curând, d-l Prof. G. Murnu, cu sprijinul înțelept al edit. Ciornei, a dat intelectualității românești cea mai bună dintre edițiile operelor lui Eminescu, ilustrate în chip superior de pictorul *Ary Murnu*”.

Dintr'o comunicare a D-lui Prof. N. Iorga la Academia Română, în ziua de 2 Martie 1929.

ANUL 1930

POEZII, ediția IBRĂILEANU

Prima ediție a Poeziilor eminesciene epuizându-se într'un timp foarte scurt, nici aproape un an dela apariție, Editura încredințează în anul 1930, regretatului critic *G. Ibrăileanu*, sarcina de a prezenta într'o nouă lumină, poemele lui Eminescu.

Luminată de o prefață a criticului ieșan, ce aduce o contribuție originală la cunoașterea sufletului și universului poetic eminescian, ediția aceasta se remarcă printr'o serie de calități, pe care le semnalăm, fiind valabile și astăzi, și poate, — unele din ele, nedepășite...

G. Ibrăileanu respectă terminologia eminesciană, grupează poeziile în ordine cronologică, redă într'un mod cu totul scrupulos textul din manuscrisele poetului, transcriindu-l fără greșeli și dovedește în acest travaliu o privire critică atentă, fără să cadă în exagerările ce se puteau ivi fără un veritabil control.

„Ediția aceasta care trebuie să stea pe masa de lucru a tuturor intelectualilor de toate profesiile, e isprava a doi oameni valoroși și cu o sinceră pasiune pentru bibliotecă: profesorul *G. Ibrăileanu* și editorul *S. Ciornei*”.

Romulus Dianu, în ziarul „*Curentul*”, din 13 Martie 1930.

„Ediția aceasta rămâne una dintre cele mai bune, mai cu seamă din punctul de vedere didactic. Ii dăm onorurile cuvenite, chiar la cea de a doua tipăritură”.

Nicolae Roșu, în ziarul „*Curentul*” din 5 Aprilie 1936.

ANUL 1938

POEZII, ediția G. CĂLINESCU

Publicată în anul trecut, ediția aceasta *intocmită și comentată* de cunoscutul cercetător al vieții și operii eminesciene, d-l Profesor universitar *G. Călinescu*, este considerată ca o ediție eminentamente științifică.

Considerând că anumite forme lexicale, ce se găsesc în diverse ediții ale poeziilor eminesciene, nu reprezintă forma de transcriere modernă, existentă azi, d-l *G. Călinescu* unifică felul de a scrie diverse cuvinte, considerând că și *M. Eminescu*, dacă ar fi trăit până azi, ar fi întreprins acest lucru.

Aranjamentul grafic al acestei ediții, ortografia, notele dela subsol, — partea documentar-informativă care urmărește geneza fiecărei poezii, formele de transcriere dela o ediție la alta, reprezintă o muncă susținută care a reușit să înfățișeze cea mai perfectă prezentare a poeziilor lui Eminescu.

„...d. *G. Călinescu*, — deținând de altfel și posibilitatea de a evita greșelile în cari au căzut predecesorii, ne redă înslășit un Eminescu autentic.

Editurii „*Naționala-Ciornei*” îi revine meritul de a fi dat o formă tehnică și estetică plăcută, volumului”.

(g. jr.) în ziarul *Tribuna-Cluj*, din 27 Ianuarie 1939.

„Ediția d-lui *G. Călinescu*, care conține la fiecare poezie prețioase și utile note, este una din cele mai serioase din câte avem”.

V. Damaschin, în ziarul „*Seara*” din 31 Ianuarie 1939.

50 ANI
DELA MOARTEA „LUCEAFĂRULUI”
POEZIEI NOASTRE

VIATA

ROMANUL LUI EMINESCU

DE CEZAR PETRESCU

CE SCRIE CRITICA:

La a cincea ediție a trilogiei eminesciene, adică la a *patrusprezecea mie de exemplare*, ni se pare de prisos a mai da cuprinsul volumelor „Luceafărul”, „Nirvana” și „Carmen Saeculare”.

Ele sunt cunoscute de o bună

procedul romanului nu al biografiei; izolând din totalitatea evenimentelor câte alcătuiesc o existență de om, acele care după învățământul lui Rembrandt reliefează în lumină o figură scoasă din penumbra misterioasă a tabloului.

BCU Cluj / Central Univ Cluj

Dar să dăm mai jos rândurile d-lui Cezar Petrescu.

„La o răscruce de timpuri care a fost numită „momentul Eminescu”, bogat ca nici unul altul în studii critice, în monografiile, în cercetări istorice și bibliografice, în reeditări, într-o adevărată campanie de prospectare a vieții, a operii și a epocii eminesciene, e o datorie

să subliniez încă mai apăsător titlul cărții: *roman*.

Romanul lui Eminescu. Nu biografie. Nu viață romanțată. O carte în care autorul, romancier prin vocație, a interpretat o viață cu toate mijloacele dar și cu toată libertatea genului, amestecând realitatea cu ficțiunea, arbitrarul cu verosimilul, episodul imaginar cu episodul trăit și fidel consemnat de biografi; cercând să dea o sinteză a vieții interioare și a celei exterioare, după

Viața lui Eminescu, fatalitatea care a apăsător asupra omului și a poetului, opera sa, influența mereu primentă asupra generațiilor de-o jumătate de veac încoace, m'a urmărit și pe mine, din adolescență, ca pe atâția alții care ne-am format, am crescut, am trăit sub steaua lui Eminescu. Pentru un scriitor de literatură, această subjugare capătă un caracter obsesional. Se cerea o eliberare — și cum îmi puteam oare plăti altfel prinosul decât în lăuntru mesteșugului de romancier?

...Am văzut viața lui Eminescu înainte de toate ca un roman și am năzuit s'o reconstituiesc într'un roman. Atât și nimic mai mult.

„Un alt ciclu de trei romane: „Luceafărul”, „Nirvana” și „Carmen Saeculare” închină evocării lui Eminescu, d. Cezar Petrescu. Socot că drumul acesta al lui C. Petrescu către marele poet nu e o simplă întâmplare: el s'a făcut pe temelia unor apropieri sufletești, unei înrudiri, am putea spune chiar a unei predestinări scriitoricești... Nu e oare C. Petrescu biograful *întunecării* destinului atâtor eroi ai romanelor sale? Și vorbind în altă parte de pecetea unei *psihologii de învinși* ce ar marca adânc epoca noastră, nu și-a destăinuit Cezar Petrescu, prin aceasta, o înclinare de temperament scriitoricesc, ce-l face atât de propriu înțelegerii destinului pământesc al lui Eminescu?

„Cât de mult consună icoana aceasta a marelui și nefericitului poet, zăgrăvită cu înțelegere și suferință de C. Petrescu, cu aceea ce i-o făcea Vlahuță, fermecat și el „de luminile de frumuseți” izvorâte din „noaptea tristei vieți” eminesciene.

Profesorul Lieu Popescu, în „Primăvara literară”, revista Liceului „Gh. Lazăr” din Sibiu.

Urmărind această critică în justificarea ei obiectivă, nu găsiți că are foarte multe puncte de asemănare cu fragmentul din prefața d-lui Cezar Petrescu, care stă față în față cu aceste rânduri? Atât creatorul cât și criticul seot în evidență aceeași idee dar, cu alte cuvinte: că d-l Cezar Petrescu a fost indicat prin temperamentul său de scriitor, să scrie viața celui mai mare și mai sbuciumat poet al nostru.

parte dintre cititori, iar ceilalți, care ar dori să cunoască viața lui Eminescu, vor fi mai bucurători când o vor afla parcurgând paginile celor două volume compacte, care alcătuiesc ediția definitivă.

Ni se pare mai interesant însă, ca să spicuiim din remarcabila prefață a d-lui Cezar Petrescu, cu care se începe primul volum, câteva pasagii interesante, care explică de ce *Romanul lui Eminescu* nu este o *biografie romanțată*, ci un *roman* după formulele clasice ale genului, fiind *născut din necesitatea sufletească a autorului de a înfățișa viața aceluia care îl vrăjise în tinerețe, prin viața sa extraordinară*.

Capodoperele literaturii de azi

Chestiunea traducerilor din literatura universală a fost o preocupare de căpetenie a editurii noastre. Încă din primii ani dela înființare, editura inaugurează Colecția „Cartea zilei”, în care publică o serie de autori ca: *Pierre*

Benoît, Anatole France, Roland Dorgeles, Guy de Chantepleure, etc.

Rostul acestei editări era acela de a familiariza pe cititorii români cu literatura străină și de a le deschide noi orizonturi.

Mai târziu însă, când literatura română s'a situat la un nivel destul de ridicat, editura a simțit ne-

cesitatea să prezinte cititorilor săi, care trecuseră de câteva mii, „Colecția autorilor celebri contemporani”.

Și acum, pentru că suntem în miezul chestiunii, să ne oprim puțin asupra rostului traducerilor, legitimând campania noastră editorială în acest domeniu, care s'a

soldat cu succese atât de categorice.

Pulsul mereu mai activ pe care l-am dat traducerilor, și în special celor din literatura engleză, se datorește faptului că cititorii români, care altădată se mărgineau să cunoască numai literatura românească, sunt doritori să fie în curent cu tot ce se scrie în toată lumea.

Interesul pentru traduceri din limba franceză a scăzut, dintr'un motiv foarte lesne de înțeles: o bună parte dintre cititorii de cărți bune citesc franțuzește.

Acest fapt însă, nu a diminuat interesul cititorilor pentru cărțile traduse din englezește, deoarece

foarte puțini cunosc această limbă.

Literații și publiciștii francezi au remarcat deseori această simpatie pe care o manifestă majoritatea cititorilor din întreaga lume, pentru literatura engleză de azi.

Subtilul critic Edmond Jaloux, semnala într'o cronică în care discuta asupra acestei „îngrijorătoare sfări de fapt pentru literatura franceză”, că romanul modern „a trecut Canalul Mânecii”, pentru a se statornici pentru o bună bucată de vreme acolo.

Problema este desigur cu mult mai complicată, și nu poate fi circumscrisă la câteva puncte de vedere. Ceea ce ne interesează în primul rând pe noi, este să constatăm că literatura engleză se bucură de o caldă primire în masele largi cititoare.

Și acum, să ne fie dat a distruge

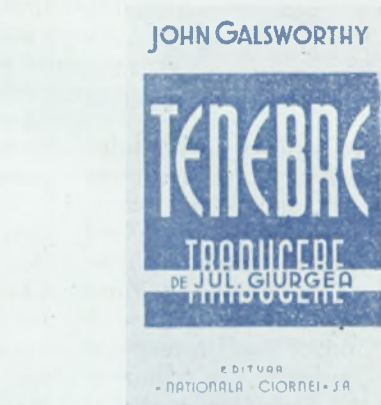
legenda că traduceri din literatura engleză sunt o „modă”.

Ar fi putut fi o modă dacă se traduceau cărți de literatură ușoară, dar a vorbi de o „modă” când se traduc operele unui *Galsworthy*, unui *Huxley*, unui *Morgan*, este pueril și de neînțeles.

Și acum, ieșind din făgașul literaturii engleze, să explicăm succesul campaniei noastre de traduceri și prin alegerea autorilor și operelor. Se va vedea, din exemplele de mai jos, că criteriile editoriale nu pot fi hazardate sau întâmplătoare, ele trebuind să fină seama

de anumite condiții esențiale. În primul rând, am lansat autori consacrați în țările lor de baștină, creatori care au răsturnat în propria lor țară ogorul literar, dându-i o roadă nouă, suculentă și inedită.

Am publicat astfel pe *Rudyard Kipling*, cântărețul „imperialismu-

în traducere românească

lui britanic”, pe *Florence Barclay*, a cărei operă *Mătânile* a fost socotită în Anglia ca o biblie de simț moral și de frumusețe, l-am tradus pe *Somerset Maugham* pentru misterul turburător din scrierile sale, pentru exotismul său particular, pe

John Galsworthy l-am făcut cunoscut prin *Tenebre* (Bayond), ca unul ce reprezintă clasicismul romanului englez, iar pe *Aldous Huxley* l-am prezentat cititorilor în *Contrapunct* pentru inteligența sa creatoare, pentru jocurile de lumini și umbre pe care le aruncă în viața multiplelor sale personaje.

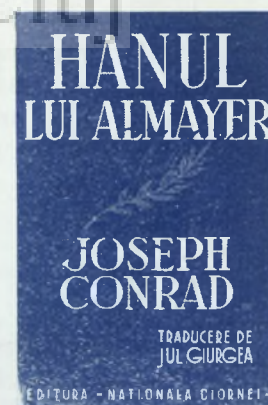
Am mai tradus, de asemenea pe neo-platonicianul *Charles Morgan*, al cărui roman *Sparkenbroke* este un minunat imn dedicat iubirii și morții, pe *Maurice Baring* cu turburătoarea carte *Daphne Aedeane*, pe primitiva *Mary Webb*, al cărui roman *Vulpea* se situează prin sti-

lul său personal și prin personajele neobișnuite, dincolo de linia romanelor clasice și pe *Joseph Conrad* care prin *Hanul lui Almayer* — și alte romane de aceeași factură, deși polonez de origine, a adus un suflu nou literaturii engleze.

Ca reprezentant al literaturii americane îl aflăm pe *Sinclair Lewis*, din care s'au înfățișat publicului cititor românesc, două dintre cele mai caracteristice romane ale sale.

Este vorba de *Dodsworth*, trista carte asupra unei căsnicii de oameni bogați și de *Babbitt*, în care se face procesul societății americane, luându-se ca prototip al ei pe un industriaș cu numele de mai sus.

Diferite ca viziune și ca struc-

tură epică, *Dodsworth* și *Babbitt* se întregesc pentru a ne da un puternic și obiectiv aspect al vieții americane.

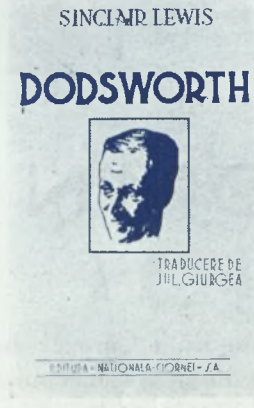
Și acum, să vă mai dăm încă o explicație a succesului nostru: foarte mulți dintre autorii de mai sus, au luat „Premiul Nobel pentru literatură”, ca un omagiu adus activității creatoare.

Or, și acesta a fost un criteriu ce ne-a condus la alegerea cărților. Nu am fost totuși, și nu suntem exclusiviști.

Am tradus și din literatura germană volumele ce ni s'au părut excepționale, cum a fost de exemplu cazul cu *Vânătoarea dragostei* de

Heinrich Mann sau cu *Evreul Süß* de *Lion Feuchtwanger*.

Deasemeni, chiar de foarte curând am tradus *Emigranții*, admirabila carte a norvegianului *Iohan Bojer*, și suntem gata să traducem

din orice literatură care produce lucrări excepționale.

Cu aceste principii, pe care ni le-am fixat dela înființarea editurii, pășim hotărâți și optimiști, în viitor.

Țelul nostru este de a îmbogăți

literatura românească cu cât mai multe capodopere din literatura contemporană.

Continuăm să mergem pe făgașul croit, și 'n alt loc al revistei noastre, anunțăm alte titluri și scriitori din literatura universală și anume: franceză, engleză și americană.

E. N. C.

Cu ocazia
SĂPTĂMĂNI CĂRTII
lansăm următoarele volume

DOMNIȚA RALÙ CARAGEÀ
DE PETRU MANOLIU

Domnița Ralù Carageà ne-a rămas ca o tremurătoare umbră, ivită la un început de secol. Viața ei, pentru a fi reconstituită pe de-a ntregul, trebuia adusă, poate, în istorie din legendă, sau poate, trebuia căutată în acele fapte ușor reliefate pe care le consemnează cronică, atunci când se referă, în special, la domnia lui Vodă Carageà.

D-l Petru Manoliu a înțeles că nu va putea să proiecteze în prezent o asemenea enigmatică figură, fără să evoace epoca și mediul în care a trăit Domnița Ralù.

De aceea, autorul a încercat să surprindă, lângă covârșitoarea personalitate a lui Carageà-Vodă, plină de vicii și de virtuți, grăunțele de lumină din sufletul fiicei sale, care, în anul 1813 iubea muzica lui Beethoven, îl citea pe Schiller și avea drept carte de căpătâi, piesa „Faust” a lui Goethe.

În mijlocul unei protipendade amestecate cu moravuri aduse din Fanar, unele de-un gust dubios, iar altele stridente, viața Domniței Ralù se desfășoară într-o atmosferă de poezie, de rafinament și de înțelegere artistică.

Inteligență, cu daruri intelectuale surprinzătoare, Domnița Ralù Carageà se arată a fi steaua ce umple de strălucire tronul și domnia lui Vodă-Carageà, căruia îi ajută și pe teren politic și pe teren diplomatic, cu o grație seducătoare și cu o maturitate de judecată plină de tact.

Trăind fastuos, în cercul acestei protipendade fanariote ce începea să deprindă gusturi „subțiri”, importate din Apus, Domnița Ralù Carageà își permitea orice capricii de ordin sentimental sau cultural. Așa, pentru a-și distra „societatea”, s'a jucat de-a teatrul, în clubul conspiratorilor eteriști dela Cișmeaua roșie, spre desfătarea numeroșilor săi invitați.

Dar domnia lui Vodă-Carageà nu este așezată pe o durată lungă. Vremurile sunt turburi, domniile scurte și nesigure..
Suntem în anul 1818. Într-o zi cenușie de toamnă, prin desișul unei ploii mărunte, caleștile lui Vodă-Carageà vor lua drumul străinătății, ducând în tropotul din ce în ce mai mărunț al cailor, familia și averile fostului domnitor.

VIAȚA LUI IOAN ELIADE RĂDULESCU
DE GHEORGHE CORNEANU

Moda biografiei romanțate care a cunoscut un atât de mare succes în Apus, a lărgit și câmpul de investigație al literaturii noastre, determinând pe o seamă de scriitori, mai cu seamă tineri, să încerce a scoate din prăfuitele cotloane ale trecutului, o serie de figuri reprezentative din istoria românească.

Ne aducem aminte cu multă bucurie că editura noastră a fost printre primele care a facilitat apariția unor asemenea biografii, încheiând un contract

cu d-l Radu Boureanu pentru *Viața Spătarului Milescu*, carte care a obținut un mare sufragiu de public și critică, tipărindu-se în ediția doua, după foarte scurt timp dela apariție.

Viața lui Ioan Eliade Rădulescu, pe care a scris-o d-l Gheorghe Corneanu, se poate așeza printre cele mai reușite cărți ale genului, prin puternica expunere a faptelor istorice și prin documentația precisă care străbate fiecare pagină.

Activând între anii 1821 și până la 1860, Ioan Eliade Rădulescu participă la toate etapele cele mai importante ale vieții noastre social-politice, desfășurând o activitate laborioasă.

Viața lui de erou se manifestă pe rând: în politică, în literatură, în întocmirea unei gramatici atât de necesară în afirmarea acelei conștiințe naționale, dispersată atunci, în realizarea unui teatru, în debutul triumfător al gazetăriei noastre, în evenimentele și mișcarea dela Islaz — rezultate ale „Societății Filarmonice”, al cărei fondator a fost — și se continuă cu exilul, cu reînțoarcerea în țară, și sfârșitul unei existențe patetice în desfășurarea ei măreață și tragică.

Personalitatea complexă a lui Eliade Rădulescu se risipește permanent într-o luptă în care are de înfruntat grava neînțelegere a contemporanilor.

Cu toată hotărârea lui implacabilă de a duce această bătălie, este învins pentru un scurt timp, și ajunge un învingător prea fârziu, în clipele în care dispăre din circulația valorilor ce primenesc țara. Dar el va rămâne temelie și părintele literaturii române, iar intelectualii mari vor striga ca și Hașdeu că sunt, au fost și vor fi întotdeauna elcadiști.

CITADELA DE A. J. CRONIN

Romanul acesta — după subiectul căruia s'a făcut filmul cu același nume — care s'a vândut numai în Anglia în câteva sute de mii de exemplare, tratează o problemă de mare interes social, desvâlând anumite racle ce există printre unii membri ai corpului medical.

Complect închisă pentru pacienți, citadela medicinei înglobează în corpul ei nenumărați medici care exploatează, care

trag foloase din ignoranța mulțimii, făcând din știința lui Aesculap un comerț ca oricare altul.

Doctorul Manson, eroul romanului, nu se poate împăca să practice știința nobilă și idealistă a medicinei, în modul acesta care o aservește numai banului și interesului egoist.

El va căuta să lupte împotriva acestei citadele unde domină interesele meschine, pentru a-și cuceri un loc de practician onest și servindu-se numai de armele științei medicale.

Doctorul Manson își deschide cabinetul în orașul Blaemelly, unde îi merge destul de greu, și apoi, după ce se căsătorește cu o bună prietenă, învățătoarea Christina Barlow, la Aberlaw.

Aci succesul nu întârzie să se arate, în pofida multor medici interesați care încearcă să-i pună bețe în roate.

Stabilit la Londra, unde lucrează la un laborator, doctorul Manson se vede îndepărtat dela practica medicinei, deoarece, în loc de cercetări științifice, este pus să facă corespondență și alte lucrări de birou.

Scârbit de această situație și tentat de felul ușor în care foarte mulți dintre medici realizau câștiguri fabuloase, se întovărășește cu trei practicieni din această categorie, aducând, prin cunoștințele sale, un aport material important în tovarășia lor.

Soția sa, o femeie virtuoasă și idealistă, luptă din toate puterile pentru a-l face să renunțe la acest mod de a câștiga bani, fără a reuși însă să-l distragă din mirajul acesta al câștigului ușor.

În rândurile ce urmează vom prezenta în mod foarte succint, o serie de volume literare, traduceri și originale, a căror valoare deosebită a fost îndelung confirmată de către critica noastră. Ne fiind locul aci să dăm rezumate detaliate fiecărei cărți în parte, lipsindu-ne spațiul necesar, ne vom mărgini să redăm scurte prezențări de conținut și păreri care ni s'au părut că surprind cu mai multă putere de pătrundere și obiectivitate, gândul autorului.

Recapitulări și

DIN TRECUTUL NOSTRU

DOAMNA ELENA CUZA de LUCIA BORȘ

EDIȚIA DOUA

Cartea aceasta pe care d-ra Lucia Borș a scris-o cu o pioasă și adâncă înțelegere, a fost considerată ca una dintre cele mai reușite biografii românești. Bogăția și preciziunea informațiilor, respectarea adevărului istoric până în cele mai mici amănunte, au făcut din această carte un model al genului. Figura aceleia care a fost Doamna Țărilor românești unite și soția lui Vodă Cuza, ne apare într-o lumină precis conturată, întocmai ca un veritabil erou de roman. În fericire și nenorocire, caracterul oțelit și demn al acestei mari femei a păstrat o neatință seninătate, dedicându-și, până la urmă, în anii bătrâneții, toată puterea ei de a face binele, obștei suferinde, căreia căuta să-i atenueze durerile, cu o muncă și cu o abnegație de sfântă.

AVENTUROASA VIAȚĂ A LUI DESPOT VODĂ de ROMULUS SEIȘANU

Viața lui Despot Vodă poate ispiti pe orice biograf. Nu este o viață oarecare, ce se desfășoară banal, în marginile unei existențe obișnuite.

Aventuroasă, plină de riscuri, romantică, petrecându-se în mai multe țări în epoca Renașterii, sbuciumată viață a lui Iacob Vasilico Eraclide, cunoscut sub numele de Despot Vodă, este țesută dintr'un întreg șir de întâmplări neașteptate.

Student în medicină la Montpellier, unde este membrul unei congregații studențești, amestecat într-o intrigă amoroasă și condamnat în lipsă la moarte, Despot denotă de timpuriu o inteligență neobișnuită, un farmec și un rafinament înăscut.

Știe că va ajunge ceva și este mânat de o ambiție care-l macină, care-l duce, pentru o clipă numai, pe tronul Moldovei.

Ajuns la această treaptă de mărire, Despot Vodă nu-și poate domoli ambiția și va ridica toată țara împotriva sa, prin campania pe care o duce în favoarea pătrunderii catolicismului.

Ne știind să țină campăna împrejurarilor și stărnind împotriva-i pe boeri, în frunte cu Ștefan Tomșa, va sfârși tragic, în iarna anului 1563, în plină și strălucitoare tinerețe.

D-l R. *Seișanu* a dat acestei biografii tot patosul epic necesar, cu o vie putere evocatoare.

VIAȚA SPĂTARULUI MILESCU de RADU BOUREANU

EDIȚIA DOUA

Spătarul Milescu a fost una dintre figurile cele mai pitorești și mai interesante ale trecutului nostru istoric. Spirit cultivat și ales, Spătarul Milescu tinde să devină unul din factorii importanți ai țării sale și vine în conflict cu Domnul, care, pedepsindu-l, pune să i se taie nasul. După această nenorocită întâmplare, Spătarul Milescu trebuie să se băjenească, parcursând diverse țări străine și ducând faima numelui de român până în îndepărtata Chină.

El vizitează această ciudată țară în misiune oficială, fiind trimis de Țar să negocieze într-o importantă chestiune politică.

Abil diplomat, cunoscător a multe din cele cărturărești, Spătarul Milescu se încumetă să combată ereziile unor cărturari cu tradiție, bazat pe cunoștințele lui temeinice și pe o credință ce nu putea fi întunecată prin nicio armă a vicleniei retorice.

D-l *Radu Bouréanu* a știut să evoace, în linii sigure, dar conturate cu o umbră de ușoară transparență romantică, oamenii și peisagiile ce se perindă în această carte.

Oameni iluștri

DIN ISTORIA LUMII

REGELE ROMEI de OCTAVE AUBRY

Destinul „puiului de vultur”, atât de sumbru și în tragedia lui, atât de apropiat sfârșitului napoleonian, a fost înfățișat de foarte mulți biografi. Niciunul, însă, nu s'a apropiat de sufletul Regelui Romei cu atâta căldură, cu atâta prietenească înțelegere, ca Octave Aubry. Cunoscător profund al epocii napoleoniene, spirit divers și curios, biograful său pune în adevărată lumină copilăria și adolescența sbuciumată a aceluia care a fost fiul lui Napoleon.

Destinat din leagăn să domnească peste cel mai întins imperiu al lumii, Regele Romei va fi un captiv, o unealtă politică în mâna dușmanilor lui Napoleon.

Toată setea lui de glorie, toate pasiunile și avânturile ce-l sbuciumă în adolescență, se vor lavi de zăgazurile ridicate de Metternich, pentru a-l desobișnui că e francez, pentru a-l învăța să fie austriac.

Și fiindcă sufletul lui cuprinde mai multe zări decât acelea ce-i sunt îngăduite, va sfârși, ros de tuberculoză, în culmea tinereții, fără a cunoaște gloria după care tânjea.

TALLEYRAND de DUFF COOPER

Viața acestui mare maestru al politicii și diplomației merită a fi cunoscută mai ales astăzi, pentru învățămintele ce se pot trage din analiza faptelor și evenimentelor istorice de atunci, raportate la epoca actuală.

Dotat încă de tânăr cu o inteligență excepțională, Charles Maurice Talleyrand, prinț de Périgord, își trăiește prima parte a tinereții în mijlocul saloanelor, unde cuvintele sale de spirit stărnesc senzație și veșnică surpriză.

Destinat carierei preoțești și ajuns episcop, Talleyrand se face cunoscut prin cu totul alte calități decât cele ale misiunii clericale.

Intrat în viața politică, unde se impune grație calităților sale geniale, Talleyrand are ca suprem scop conservarea și salvarea Franței, căreia îi dedică toată munca și inteligența sa, în toate regimurile politice, adeseaori contradictorii și ruinătoare, prin care a trecut Franța între anii 1754—1838.

D-l *Duff Cooper*, fost prim lord al amiralității și ministru de marină al Angliei, a intuit cu un deosebit simț politic, portretul moral și psihologic al omului și diplomatului Talleyrand.

ISTORIA ANGLIEI de ANDRÉ MAUROIS

EDIȚIA DOUA

Istoria Angliei este una dintre cele mai mari izbânzii ale speciei umane. Câteva triburi saxone și daneze, rătăcite pe o insulă la marginea Europei, amestecate cu câțiva supraviețuitori celto-romani și organizate de aventurieri nomazi, au reușit să pună bazele unui stat încheat și puternic, care peste câteva secole va stăpâni o treime din planeta noastră.

Astăzi, când evenimentele internaționale decurg într-o manieră atât de precipitată, politica și cuvântul Angliei joacă un rol deosebit de important.

Este deci instructiv să cunoaștem principiile călăuzitoare ale acestui stat, care a dus totdeauna o politică dintre cele mai abile.

Aceia care doresc să se documenteze asupra politicii duse de către Anglia, dealungul istoriei sale, le recomandăm să citească această carte a academicianului francez André Maurois.

O BOGATĂ PRODUCȚIE DE

MOLDOVENII

de GEORGETA MIRCEA CANCICOV

sunt, cu adaosul prezentării literare, ce inobilează și aureolează faptul și concretul”...

„In genul ei este o carte unică și inimitabilă”.

Iz. Sadoveanu — „Adevărul literar și artistic”.

„Deadreptul zguduitoare este partea intitulată „Face țafa Ioana”.
Magda Isanos, revista „Jurnalul literar”.

„O creatoare desăvârșită care posedă, în afară de tehnica romanului, o autentică și pitorească limbă moldovenească”.

S. C. — „Neamul Românesc”.

PURGATORIUL

de CORNELIU MOLDOVANU

din făuritorii limbei și stilului românesc actual”.

„Purgatoriul” e romanul burgheziei românești, scris cu talentul unuia

„Universul literar”.

„Sunt în „Purgatoriul” d-lui Corneliu Moldovanu „pasiuni și avânturi” care nu vor să recunoască nici un obstacol. Se prăbușesc și se ridică din colb, alte și alte patimi și avânturi”.

Eusebius Camilar — „Jurnalul literar”.

„La lecture du „Purgatoriul” montera à chacun que c'est une oeuvre à large respiration épique où défilent les classes sociales de notre pays”.

„L'Independance Roumaine”.

„Purgatoriul înseamnă în istoria romanului românesc, o treaptă”.

„România”.

CÂNTECUL DESTINELOR

de GEORGE MIHAIL ZAMFIRESCU

inedit și e scris în același stil riguros, care i-a adus, cu romanele precedente, admirația atâtor cititori”.

„Cântecul destinelor” est un grand livre et comme tel il trouvera un bon accueil parmi les lecteurs”...

„L'Independance Roumaine”.

„Cititorii „Maidanului cu dragoste” și ai „Sfintei Mari Nerușinari” vor găsi, în „Cântecul destinelor”, o latură de uriașă frescă socială, ciclului epic „Bariera”.

„România”.

LITERATURĂ ROMĂNEASCĂ

RĂDĂCINI

de HORTENSIA PAPADAT-BENGESCU

„Cu această creație a lui Nory, d-na H. Papadat-Bengescu înscrie una din marile înfăptuiri, de ordin epic, ale literaturii noastre”.

Șerban Cioculescu — „Revista Fundațiilor Regale”.

„...căci Rădăcini e, în primul rând romanul maturității epice și psihologice...”

Perpessicius — „România”.

„Nu ne sfiim a spune că d-na Hortensia Papadat-Bengescu, ori-decâte ori stăm să-i înconjurăm întregul ciclu din care face parte Rădăcini, ni se pare cu mult deasupra autoarelor femei ca Vicky Baum sau Pearl Buck, care sunt la noi, atât de citite”.

Vladimir Streinu — „Timpul”.

„Rădăcini” este romanul psihologic cel mai nuanțat și cel mai profund din literatura noastră”...

Octav Șuluțiu — „Familia”.

ENIGMA OTILIEI

de G. CĂLINESCU

„Roman de respirație lungă, de bogată circulație vitală, de variate mijloace epice și artistice”...

Șerban Cioculescu — „Revista Fundațiilor Regale”.

„Romanul d-lui G. Călinescu este unul din cele mai bune romane din ultima vreme.

„...Enigma Otiliei” se clasează printre operele de întâia mână ale epiceii noastre urbane”.

Pompiliu Constantinescu — „Vremea”.

„...din punct de vedere strict epic, romanul e o realizare certă”.

Octav Șuluțiu — „Familia”.

„E atât de stenic să-ți dai seama că și în literatura noastră apar cărți cari pot sta alături de Balzac.

„Enigma Otiliei” este o carte uluitoare, de răscruce...”

Erasm — „Lumea Românească”.

MAREA FUGĂ

de LUCIA DEMETRIUS

„pentru această biruință și pentru toate calitățile de analistă, d-ra Lucia Demetrius ne dovedește o scriitoare nu numai de posibilități, dar și de palpabile realizări...”.

Pompiliu Constantinescu — „Vremea”.

„Marea fugă” este, dacă voști, o boemă, dar nu boema lui Murger, sau mai bine nu numai acasă”...

Perpessicius — „România”.

„...Marea fugă” a d-rei Lucia Demetrius mi-aduce aminte de „Daphne Adeane”...

Dragoș Vrânceanu — „Curentul”.

IMPORTANȚA LECTURII EXTRA-ȘCOLARE

Fiindcă revista de față nu este dedicată exclusiv D-lor Profesori de limba română, ne gândeam că această problemă, asupra căreia am revenit de mai multe ori, nu va putea interesa pe oricine, și eram hotărâți să abandonăm discuția asupra ei.

Socoteam să dăm o scurtă notiță la „Informațiuni editoriale”, rugându-i pe D-nii profesori de limba română, care totdeauna au colaborat cu noi, să stăruie tot cu mai multă eficacitate, pentru ca literatura extrașcolară să pătrundă în straturi cât mai largi școlarești.

Mai târziu însă, când ne-am gândit mai statornic asupra chestiunii, am ajuns la concluzia că problema aceasta nu se circumscrie numai la raportul dintre profesor, elev și editură, interesând în cel mai înalt grad pe părinții elevilor.

Cum această revistă va ajunge, desigur, în mâna părinților, găsim un prilej fericit de a ne adresa mai ales lor, de astădată.

Mulți dintre aceștia, care supraveghează acasă activitatea școlărească a copiilor lor, știu ce se înțelege prin „lectura extrașcolară”, sau sub o altă denumire „lectura particulară”.

Este vorba adică, de a deprinde pe elev să citească acasă, în afară de manualele școlare, o serie de alte cărți, în speță volume literare, pe care profesorul de limba română le-a consultat în prealabil, recomandându-le elevilor, grație calităților pedagogice, morale și instructive ce se găsesc în acele cărți.

Adesea ori, controlând inopinat lectura tineretului, părinții constată o frecventă abatere dela limitele îngăduite vârstei.

Cauza trebuie s'o găsești în faptul că acel tineret nu a fost supravegheat îndeajuns, dându-i-se posibilitatea de a face diferența între o carte bună și una

rea, între un volum care îl învață și între altul care îl strică sufletește. Profesorul nu poate supraveghea activitatea școlarului acasă, rolul acesta revenind integral părinților. El îl poate îndruma pe calea cea bună; îi poate recomanda o carte folositoare; îi poate trasa un drum de urmat, restul rămâne în grija celor de acasă.

Și acum, fiindcă am purces să discutăm această importantă problemă, să ne fie permis a adresa un apel călduros către toți părinții care vor citi această revistă, rugându-i să-i întrebe pe copiii lor elevi, ce au mai citit în cursul anului acesta, în afară de cărțile de școală.

Firește, cum am mai spus-o, vor fi foarte mulți părinți care nu vor avea nevoie să întreprindă această anchetă. Ei înșiși pun în mâna copiilor cartea literară cea mai adecuată, chestionându-i asupra impresiilor lăsate de lectură.

Dar, trebuie să constatăm, numărul acestora este extrem de mic.

Celorlalți le revine deci, rolul de a întreprinde această anchetă, care nu va fi lipsită de surprize.

Dealtfel, o anchetă identică a fost dispozată de către Ministerul Educației Naționale, tuturor direcțiilor de școli secundare pentru a cunoaște, foarte precis, „situația bibliotecilor școlare și preferințele elevilor în ceea ce privește lectura lor particulară”.

Cunoscând că în anul acesta s'a luat de către Ministerul Educației Naționale, fericita măsură ca din timp în timp, organele școlii să se consulte, pe clase, cu părinții elevilor, credem că apelul nostru va trezi un ecou mai larg în sufletul părinților, ancheta pe care le-o propunem și concluziile la care vor ajunge putând fi foarte bine comunicate direcțiilor de școli spre un control și o statistică mai obiectivă.

TEATRU STRĂJERESC

DE

GRIGORE MIHAIL COTLARU și ȘTEFAN DIMITRESCU-CETERAȘU

Pe lângă cele trei volume literare pe care le lansăm cu ocazia „Săptămânii Cărții”, vom mai pune în vânzare și volumul de mai sus.

Autorii, distinși pedagogi, înmănunchiază în această carte câteva piese de teatru cu subiect din viața străjerească, dintre care una a și fost jucată pe scena Teatrului Național din București, de un ansamblu compus din eleve și elevi străjerei.

Piesele se remarcă printr'un deosebit simț al tehnicii teatrale, printr'o viaie desfășurare a acțiunii, printr'o limbă proaspătă, curată, simplă și comunicativă.

Volumul acesta, unic până acum la noi, pune prima piatră la temelia „teatrului străjeresc”.

INFORMAȚIUNI EDITORIALE

ANGAJAMENTE NOI

Cum suntem spre sfârșitul sezonului literar, editura tratează o serie de angajamente cu autorii români și cu casele editoare străine, pentru a putea prezenta cititorilor noștri un program literar pentru viitorul sezon, care să satisfacă exigențele celui mai pretențios lector.

În domeniul literaturii originale, vom lansa câteva romane, datorite, probabil, D-lor *Mihail Sadoveanu*, *Cezar Petrescu*, *G. M. Vlădescu*, etc., și nu vom neglija să încredințăm tinerilor scriitori prilejul de a se afirma în cazul în care ne vor prezenta lucrări cu adevărat meritoase.

Punctul acesta de vedere editorial rămâne pentru noi un titlu de onoare, fiindcă nu putem considera că ar putea să existe o înnoire a literaturii române actuale, fără de cadre tinere.

Se poate și întâmpla, să stabilim un concurs pentru alegerea și publicarea unui roman scris de un autor tânăr, necunoscut, căruia îi vom asigura condiții de publicitate și difuzare speciale.

Deasemeni, nu este exclus ca această alegere să fie dotată cu un important premiu, în genul „Premiului Goncourt” din Franța.

D-l S. *Ciornei*, căruia îi este foarte scumpă această idee, a propus, în mai multe rânduri, să se înființeze un premiu în genul aceluia francez, iar suma, mai importantă, desigur, să se strângă din contribuția celor mai importante edituri.

Urma apoi, ca premiul să se deacearnă de „Săptămâna Cărții” celui mai bun roman apărut în acel sezon literar, la vreuna din editurile participante.

Trecând peste această digresiune, ținem să-i informăm pe cititorii noștri că D-l *Cezar Petrescu* ne va încredința, cu siguranță, volumul *Cercul Junimea*, iar programul edi-

torial privitor la publicarea marilor figuri istorice și culturale din trecutul nostru, va fi continuat cu mai mult succes, prin apariția unor volume datorite celor mai talentați scriitori ai noștri.

Totuși, pentru a vă da o idee parțială asupra programului nostru de traduceri, vom nota mai jos, unele volume.

Viața lui Metternich

de C. de Grünwald

O biografie senzațională: Un adevărat roman, un veritabil erou, o acțiune dramatică desfășurată în cele mai importante țări din Europa acelei epoci.

Mămărit

de Jolan Földes

Un roman de dragoste, simplu, captivant, datorit scriitoarei încununată de curând cu „Premiul internațional pentru roman”.

Chateaubriand

de André Maurois

Omul și creatorul de geniu, văzut prin prizma unei înțelegeri obiective, care nu a diformat niciodată.

Istoria Franței

de Jaques Bainville

După Istoria Angliei, înă o carte de mare succes... 170.000 de exemplare s'au tipărit în ediția franceză!

Don Juan în America

de Erich Linklater

Romanul nemuritorului Don Juan, într'o nouă lumină...

Dr. Arrowsmith

de Sinclair Lewis

Un roman mai bun decât „Dods-worth” și decât „Babbitt”. Cel mai mare roman al lui Sinclair Lewis!

Back Street

de Fanie Hurst

Romanul unei străzi, al unei lumi cosmopolite, romanul orașului tentacular...

*

Ca și în ceilalți ani, cu ocaziunea *Sărbătoririi Cărții*, D-nii cititori de cărți românești, originale sau traduceri, se vor bucura de un rabat special de

20%.

Acest rabat se acordă de către toate librăriile din țară.

Domnii cititori beneficiând de această importantă reducere, își pot completa biblioteca cu ultimele noutăți literare, contribuind în modul acesta la reușita acestei înălțătoare sărbătoriri.

*

Catalogul general al cărților literare apărute în Editura „Naționala-Ciornei”, complectat cu ultimele noutăți literare, a apărut și se poate cere, *gratuit*, la toate librăriile din țară sau direct dela sediul nostru: *București I — Str. Sf. Vineri 12.*

*

Sărbătoarea cărții se va inaugura în ziua de 5 Mai în *Palatul Culturii Românești* din Piața Senatului. Anul acesta „Luna Cărții” comemorează 100 de ani dela nașterea primului nostru Rege, Carol I și semicentenarul ce ne desparte de Eminescu.

*

M. S. Regele a dăruit tuturor premianților din toate liceele civile și militare din țară, cărți ce vor fi distribuite prin „Uniunea Fundațiilor Culturale Regale”.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE
„CARTEA DE AUR“ S. A. R.
BUCURESTI — STR. LUCACI, 85

BCU Cluj / Central University Library Cluj